

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ БАНКІВСЬКИЙ РИЗИК

Уткіна О.В.

аспірант кафедри банківської справи
ДВНЗ «Університету банківської справи»

Таке поняття як ризик присутнє у всіх сферах життєдіяльності людини. Приймаючи певні рішення, чи то в сім'ї, кар'єрі, навколишньому середовищі, в умовах невизначеності, ми завжди наражаємо себе на ризики. Вивчення природи ризику, способів та причин його прояву допомагає суспільству усвідомлювати та зводити до мінімуму небажані результати, уникати значних втрат та в майбутньому приймати правильні рішення.

Із появою та розвитком ринкової економіки такі терміни, як невизначеність, елементи випадковості та страх стали неминуче переслідувати багатьох підприємців та фінансистів. Адже більшість управлінських рішень приймаються в умовах ризику, що обумовлено рядом зовнішніх та внутрішніх факторів, а саме до зовнішніх можна віднести: політичні, соціально-економічні, технологічні, екологічні (ті, на які умовно ми не можемо вплинути). Внутрішні фактори виникають в ході діяльності самих суб'єктів господарювання.

Банківські установи не стали винятком. В силу своєї діяльності банки кожен день наражають себе на безліч ризиків, а так як високі темпи інновацій на фінансових ринках все більше урізноманітнюють ці самі ризики, дуже важливо постійно досліджувати специфічні риси та особливості їх прояву в банківському секторі, що зумовлює актуальність теми обраного дослідження.

Однозначного трактування поняття «банківський ризик» не існує. Різноманітність думок про його суть пояснюється, зокрема, багатоаспектністю цього явища, не співпадаючих та протилежних думок. Пропонуємо розглянути основні визначення поняття «банківський ризик» (табл.1.1)

Таблиця 1.1

Визначення поняття «банківський ризик»

№ з/п	Автори	Визначення поняття «банківський ризик»
1	Грюнінг Х. ван, Брайович Братанович С.[1]	Банківський ризик – це цілком конкретна ймовірність втрат у вигляді недоотримання доходів, додаткових витрат, втрати власних ресурсів і т.д.

Продовження табл.1.1

2	А. О. Єпіфанов, Т. А. Васильєва, С. М. Козьменко [2]	Банківський ризик - кількісно оцінена ймовірність невідповідності обсягових, просторових та часових параметрів фінансових потоків банку очікуваним; яка формується у результаті цілеспрямованої дії або бездіяльності зацікавлених суб'єктів економічних відносин, що відбивається на зміні його фінансового стану та динаміки розвитку.
3	О.І.Барановський [3]	Банківський ризик розглядається як неминучий супутник прийняття управлінських рішень; комбінація ймовірності певної події та її наслідків
4	Т.С.Смовженко, А.Г.Загородній, Г.Л.Вознюк [4]	Банківські ризики – загроза втрат, пов'язана із специфікою банківських операцій, які здійснюють кредитні установи
5	Л.О.Примостка, П. М. Чуб, Г. Т. Карчева [5]	Банківський ризик – фінансові втрати, які виникають у випадку наявності інших ризиків
6	А.В.Череп, Є.Л.Білий, В.З. Бугай, А.В. Горбунова [6]	Банківський ризик – загроза того, що банк зазнає втрат, розмір яких є показником рівня ризикованості майбутнього заходу і якості стратегії в області ризиків
7	І.Т. Балабанов [7]	Ризик як банківська категорія розглядається з точки зору настання чи ненастання подій, які можуть призвести до негативного, нульового та позитивного результатів.

Можна побачити, що існує безліч визначень категорії «банківський ризик» в контексті саме небезпечного явища, як ймовірність отримання негативного результату. Проте, на нашу думку, діяльність в умовах невизначеності також несе в собі позитивний вплив, як ймовірність отримання бажаного результату.

Важливо розуміти, що ризик – це неминуче явище, яке повністю усунути неможливо. Тому, узагальнюючи вищенаведені поняття, пропонуємо розглядати банківський ризик як потенційну, кількісно та якісно вимірювальну можливість кредитно-фінансової установи в ході своєї діяльності втрати доходів (ризик-втрата), відсутності будь-якого результату (нульовий ризик), або отримання очікуваного позитивного результату у вигляді прибутків (ризик-вдача).

Список використаних джерел

1. Грюнинг Х. ван, Брайович Братанович С. Анализ банковских рисков. Система оценки корпоративного управления и управления финансовым риском / Пер. с англ.; вступ. сл. д.э.н. К.Р. Тагирбекова – М: Издательство «Весь Мир», 2004. – 304 с.;
2. Управління ризиками банків [Текст] : монографія у 2 томах. Т. 1: Управління ризиками базових банківських операцій / [А. О.

- Єпіфанов, Т. А. Васильєва, С. М. Козьменко та ін.] / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова і д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 283 с.;
3. Барановський О. І. Філософія безпеки : монографія : у 2 т. / О. І. Барановський. – К. : УБС НБУ, 2014. – Т. 2 : Безпека фінансових інститутів. – 716 с.;
 4. Фінансовий словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С.- 4-те вид., випр. та доп. – К.: „Знання”,2002. – 566 с.;
 5. Управління банківськими ризиками: Навч. посіб. / Я. О. Примостка, П.М. Чуб, Г. Т. Карчева та ін.; За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки. — К.: КНЕУ, 2007. — 600 с.;
 6. Банківські ризики і фінансова стійкість комерційних банків [Текст] : [монографія] / А. В. Череп [та ін.] ; Вищ. держ. навч. закл. "Запорізь. нац. ун-т" М-ва освіти і науки, молоді та спорту України. - Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2012. - 135 с.;
 7. Балабанов І.Т. Ризик-менеджмент. – М: Фінанси і статистика, 1996.- 192 стр.